

Sygn. akt IV CZ 68/11

POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Antoni Górski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Dończyk

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z powództwa Adama D.

przeciwko Pawłowi S.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 20 października 2011 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 18 kwietnia 2011 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2011 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną powoda Adama D. ze względu na nieusunięcie braków formalnych skargi kasacyjnej. Zdaniem Sądu wniesiona skarga nie spełniała wymagań konstrukcyjnych określonych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Sąd uznał, że wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania nie został prawidłowo uzasadniony, zaś powód nie usunął w terminie dostrzeżonego braku. W zażaleniu skarżący wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia. Podnosił, że wniesiona w sprawie skarga spełniała wszystkie wymagania konstrukcyjne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości, czy w części (pkt 1), przytoczenie podstaw kasacyjnych ich uzasadnienie (pkt 2) oraz wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany (pkt 3). Stosownie do art. 398⁴ § 2 k.p.c. skarga powinna także zawierać wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Ponadto skarga kasacyjna powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a w sprawach o prawa majątkowe powinna zawierać również oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia. Do skargi kasacyjnej dołącza się także dwa jej odpisy przeznaczone do akt Sądu Najwyższego oraz dla Prokuratora Generalnego, chyba że sam wniósł skargę (art. 398⁴ § 3 k.p.c.).

Według art. 398⁶ § 1 k.p.c., jeżeli skarga kasacyjna nie spełnia wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 i 3 k.p.c., przewodniczący w sądzie drugiej instancji wzywa skarżącego do usunięcia braków w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia skargi. Sąd drugiej instancji odrzuca na posiedzeniu niejawnym skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1, nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną.

Każdy z elementów przewidzianych w art. 398⁴ k.p.c. powinien być określony ściśle przez skarżącego i nie może być przedmiotem domysłów zarówno sądu

drugiej instancji, dokonującego wstępnej oceny dopuszczalności skargi, jak i Sądu Najwyższego. Wymagania konstrukcyjne stawiane skardze kasacyjnej są wyższe niż w wypadku innych środków zaskarżenia. Wynika to z charakteru skargi i obligatoryjnego obowiązku sporządzenia jej przez profesjonalistę.

Badanie spełnienia wymagań konstrukcyjnych i formalnych pisma procesowego wymaga dokonania wszechstronnej oceny z uwzględnieniem okoliczności konkretnej sprawy. Zgodzić się należy z twierdzeniem, że w przypadku gdy skarżący twierdzi, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, obciąża go obowiązek sformułowania tego zagadnienia i wskazania argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Pożądane jest sformułowanie zagadnienia prawnego w sposób abstrakcyjny, umożliwiający jego rozpoznanie w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego oraz do zawarcia jurydycznej argumentacji. (por. postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 r., nr 1, poz. 11, postanowienie SN z dnia 13 grudnia 2007 r., IV CSK 423/07, niepubl., postanowienie SN z dnia 14 marca 2008 r., II CSK 14/08, niepubl., postanowienie SN z dnia 21 maja 2008 r., IV CSK 162/08, niepubl.).

Zarządzeniem z dnia 21 marca 2011 r., powód został wezwany do uzupełnienia braków skargi kasacyjnej przez sporządzenie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, tj. wskazanie istotnego zagadnienia prawnego, którego rozstrzygnięcie wymaga przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu. W określonym terminie powód złożył pismo procesowe (k. 243 - 246), w którym powtórzył treść zawartą już w skardze kasacyjnej, dokonując jednocześnie jej kompilacji i rozbudowania (k. 231 - 237).

W ocenie Sądu Apelacyjnego skarżący nie odniósł się w zasadzie do żadnych przepisów prawnych, nie przytoczył jakiegokolwiek argumentacji prawnej ograniczając się do postawienia pytań, na które ma udzielić odpowiedzi Sąd Najwyższy. Zdaniem Sądu skarżący nie podjął w ogóle próby wykazania, że sformułowane przez niego wątpliwości, będące w istocie próbą uzyskania oceny zasadności podstaw kasacyjnych, stanowią istotne zagadnienie w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Rola sądu powszechnego ogranicza się do badania prawidłowości sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej. Sąd ten nie jest uprawniony do dokonywania oceny zasadności wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, ani oceny podstaw kasacyjnych. Nie może on pośrednio, w wyniku analizy spełnienia wymagań formalnych skargi, dokonywać antycypacji ewentualnego późniejszego rozstrzygnięcia zarówno na etapie tzw. przedsądu, jak i rozpoznania skargi co do istoty. Kontrola taka, jako zastrzeżona dla Sądu Najwyższego w toku postępowania kasacyjnego, na etapie postępowania przed Sądem drugiej instancji jest niedopuszczalna. Na tym etapie postępowania nie jest możliwe dokonywanie oceny trafności, ani wystarczalności czy kompletności argumentacji podniesionej przez skarżącego w uzasadnieniu wniesionego pisma. Uprawnienie to zastrzeżone jest do wyłącznej kompetencji Sądu Najwyższego (por. np. postanowienie SN z dnia 13 lutego 1998 r., III CZ 16/98, OSNC 198, nr 9, poz. 150, postanowienie SN z dnia 17 listopada 2004 r., IV CZ 163/04, niepubl., postanowienie SN z dnia 20 lutego 2008 r., II CZ 107/07, niepubl., postanowienie SN z dnia 24 lipca 2008 r., IV CZ 59/08, niepubl., postanowienie SN z dnia 8 stycznia 2009 r., I CZ 110/08, niepubl.).

Nie ulega wątpliwości, że skarżący przedstawił argumentację, która w jego ocenie odnosi się do istotnego zagadnienia prawnego, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. (k. 232 - 234 oraz 243 - 246). W tej sytuacji nie można przyjąć, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej nie zawiera uzasadnienia. Dobór i sposób przedstawienia argumentów uzasadniających ten wniosek jest pozostawiony stronie skarżącej. Od strony formalnej skarga kasacyjna czyni więc zadość wymaganiom, o których mowa w art. 398⁴ k.p.c. Stwierdzenie to nie przesądza wyniku postępowania kasacyjnego. Ocena merytorycznej wartości twierdzeń skarżącego uzasadniających wniosek pozostawiona jest Sądowi Najwyższemu sprawującemu taką kontrolę w ramach tzw. przedsądu (art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c.).

W konsekwencji należało przyjąć, że choć Sąd drugiej instancji w zaskarżonym zażaleniu orzeczeniu trafnie wskazał na szczególne wymagania stawiane przez ustawodawcę nadzwyczajnemu środkowi zaskarżenia, jakim jest skarga kasacyjna, to jednak do oceny ich spełnienia w niniejszej sprawie podszedł

w sposób nazbyt rygorystyczny (por. postanowienie SN z dnia 9 maja 2008 r., III CZ 18/08, niepubl.).

Z przedstawionych powodów orzeczono jak w sentencji (art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 1 i 3 k.p.c.).